

Brødremenigheden Christiansfeld



Nr. 1

Januar - Februar - Marts 2023





Brødremenigheden i Christiansfeld

Præstebolig:

Lindegade 26
6070 Christiansfeld

Præst:

Jørgen Bøytler
Tlf.: 40361420
boytler@ebu.de

Regnskabskontor:

Nørregade 14 A
6070 Christiansfeld
Tlf.: 74561214

Bank: Reg: 9743

NR: 039 5639714

bmboghholder
@christiansfeld.tv

Organist:

Juliane Ilgner
julianeilgner88
@gmail.com

Ældsteråd:

Formand:

Hans Schmidt
Nørregade 3
6070 Christiansfeld
Tlf.: 74561214
info@ovnsaetterne.dk

Jørgen Bøytler
Hans Schmidt
Henning Jacobsen
Anna B. Svennesen
Lars Brock Andersen
Lone Madsen

Forstander

Käte Thomsen
Tlf.: 40562646
broedremenigheden
@christiansfeld.tv

Redaktør:

Käte Thomsen

Brødremenighedens måde at forstå, ikke bare de fire evangelier, men hele Bibelen på formuleres sådan her i teksten Unitetets Grundlag: ”Den treenige Gud som åbenbaret i Den Hellige Skrift, (bestående af) Det Gamle og Det Nye Testamente er den eneste kilde til vores liv og frelse; den (hellige) Skrift er den eneste standard for lære og tro i Unitas Fratrum (altså i Brødremenigheden) og former derfor vores liv. Brødremenigheden anerkender Korsets Ord som værende centrum af Den Hellige Skrift og af al forkyndelse af evangeliet. Brødremenigheden ser sin primære mission, og sit eksistensgrundlag består i at bære vidnesbyrd om dette glædelige budskab. Vi beder vor Herre om kraft til aldrig at afvige fra dette.”

Videre i fri oversættelse siges det, at Brødremenigheden deltager i en vedvarende søgen efter sund lære. Idet vi ser på to årtusinders kristen, økumenisk tradition, og visdommen hos vore forfædre i troen til at lede os, beder vi til stadighed om at opnå en stedse større forståelse af Jesu Kristi evangelium.

Kort sagt: Som Brødrekirke forstår vi Bibelen som den eneste kilde til forståelse af liv og frelse, men vi lever (samtidigt) i en stadig søgen efter den rette forståelse.

Tilbage til spørgsmålet: Hvordan kan vi karakterisere Jesus? Svaret må være baseret i det, vi samlet set læser i Bibelen.

For det første levede Jesus på den måde, at han i al enfoldighed kaldte den himmelske Gud og Skaber for sin far, dvs. at han levede med den samme tillid til Gud, som et barn under normale omstændigheder har til sin far og mor, altså en tillid til, at de står inde for deres barn.

For det andet kendte Jesus i det liv, som han levede blandt mennesker af alle slags, ikke et eneste overflødigt menneske. Der var ingen, som han fraskrev retten til at have et sted at være. Om ikke andet fik de retten til at være hos ham. Den ret har vi alle fået. Og det kan vi leve på.

Jørgen Bøytler

Kvindernes Internationale Bededag fredag den 3. marts 2023

Kvinder fra Taiwan leder os i bøn



”Jeg har hørt om jeres tro”

Sted: Søstrehuset, Nørregade 14,
Christiansfeld

Tid: 14.30 kaffebord og orientering
om projekter

Kl. 16.00 gudstjeneste v/provst
Kirsten K. Sønderby

Kvindernes Internationale Bededag
www.kvindebededag.dk

Julen 2022

Stjernerne er tændte, sneen er faldet og det dufter af gran og honningkager. Jo, nu er det jul.

Om et øjeblik skriver vi 2023, og så skal der fejres. Christiansfeld og menigheden har 250-års jubilæum, og det vil blive fejret af flere omgange året igennem. Der vil være meget fokus på byen og husene, men vi må ikke glemme det vigtigste, og det er alle de dejlige mennesker, som kommer i menigheden. I Brødremenigheden er fællesskabet og samarbejdet stærkt. Det er noget, man ikke skal tage for givet, og det er mindst lige så bevaringsværdigt som husene.

Ældsterådet ønsker alle en rigtig glædelig jul

Hans Schmidt

24 timers bøn 365 dage året rundt

Bøn til hver en tid og på hvert et sted

Selvom 24 timers- bønnen i Brødrekirken har en lang historie, så betyder det ikke, at denne måde at bede på er den eneste og den vigtigste. Zinzendorfs væsentligste erkendelse er den, at bønnen hører hverdagen til. Det at bede og tale med Gud kan man gøre til hver en tid og på hvert et sted. Det er ikke nødvendigt med specielle rum eller steder. Zinzendorf ville at hele livet skulle leves liturgisk.

Brødremenigheden er overbevist om, at Gud tager imod enhver bøn, uafhængig af hvor, hvornår og hvor længe den bliver bedt.

Christiansfeld har sammen med Albanien og Sverige bedevagten den 31. marts 2023.

Danmark har 6 timer - Albanien 6 timer - Sverige 12 timer fordelt over hele døgnet.

ARKIVKONFERENCE I HERRNHUT

På Synoden i 2016 blev vedtaget en resolution (US2016.53) der handler om Brødrekirkens arkiver. I den fastslås bl.a. at arkiverne skal sikre, at arkivalierne opbevares sikkert og bevares, skal søge ekstern finansiel støtte til drift og arbejde på digitalisering.



Konferencedeltagerne foran Unitets Arkivet.

I den anledning blev der holdt en konference for Provinsarkiver i Herrnhut den 10. – 17. oktober 2022.

Jeg var så heldig at kunne deltage sammen med Christina Petterson og Jørgen Bøytler og havde en meget spændende og lærerig tur til Herrnhut. Konferencen bestod af en god blanding af indlæg hvor de forskellige arkiver præsenterede sig selv, gruppediskussioner om forskellige emner, foredrag, udflugter i Herrnhut og omegn samt deltagelse i både Singstunde, gudstjeneste og begravelse. Der blev også tid til et glas vin eller øl og snak efter dagens og aftenens program.

Der er meget forskel på arkiverne, både mht. lokaler, finanser og personale, men fælles var en stor entusiasme for at bevare den historiske arv og et ønske om at gøre den tilgængelig. Vi diskuterede emner som bevaring og digitalisering, hvor de arkiver der er langt fremme kunne



Skønne bøger i arkivet

komme med mange gode forslag og tip. Et meget stort emne var, hvordan vi ved samarbejde og fælles indsats kan løfte de arkiver, der ikke har så mange ressourcer. Der var blandt deltagerne stor vilje til og ønske om at et samarbejde kunne etableres mere formelt. I et afsluttende dokument opfordrede konferencen provinserne til at drive et arkiv med de nødvendige ressourcer, at etablere en arkivkommite, at drive arkivet bedst muligt og skaffe de ødvednige økonomiske ressourcer. Konferencen opfordrer også Unitets Synoden til at nedsætte en Unity Archives Committee.

I programmet var også indlagt besøg på Gudsageren, Museet, Berthelsdorf, Unitets Arkivet og Stjernefabrikken. Vi havde ualmindeligt smukt vejr og træerne var gule og røde, så gåturene i omegnen var en fornøjelse. På Museet så vi en fin udstilling i anledning af Herrnhuts 300-års jubilæum. Den var inspirerende når vi nu er i gang med at lave en udstilling om Christiansfeldts 250-års jubilæum.

Der var arrangeret at vi kunne deltage i Singstunde lørdag aften og gudstjeneste søndag. Begge gange blev vi hjerteligt modtaget. Torsdag var der desværre begravelse, da Karl-Eugen Langerfeld, en tidligere medarbejder på Unitets Arkivet, skulle begraves.

Konferencen var meget vellykket og lærerigt og opholdet i Herrnhut en stor oplevelse og jeg håber bestemt at vende tilbage en anden gang.

Lise Brock Andersen

Besøg fra Nationalmuseet

Tirsdag den 29. november 2022 havde Museet besøg fra Nationalmuseet. Forhistorien er, at Museet har en fin samling genstande (dragter, jagtvåben, modeller af huse, kajakker, konebåde mv.) fra Grønland, Alaska og Labrador. I sommers var en medarbejder, Anne Lisbeth Schmidt fra Nationalmuseet på besøg i Christiansfeldt og så udstillingen. Hun arbejder til dagligt bl.a. med konservering og registrering af skinddragter fra hele verden, og også fra Arktis. Hun blev meget begejstret for de udstillede genstande og vi aftalte, at hun skulle komme tilbage sammen med flere fra Nationalmuseet. Der kom en Anne Lisbeth (konservator), Roberto Fortuna (fotograf) og Peter Toft (museumsinspektør). Aviaja Rosing Jakobsen fra Museet i Nuuk deltog på et Skype-møde.

Lise Brock Andersen



Vi havde inden de kom fundet de arktiske genstande frem fra gemmerne og taget de genstande der var udstillet ned og lagt det hele frem i Multisalen. Der var meget stor begejstring fra vores gæster. Flere af dragterne var meget gamle og sjældne og hverken Nationalmuseet eller museet i Nuuk havde tilsvarende.

Vi lærte meget i løbet af dagen, da gæsterne vidste en masse om genstandene, både hvordan de var brugt, hvor gamle de var og hvor i Arktis de kom fra.

Nationalmuseet ville meget gerne komme igen, hvis der er økonomisk mulighed for det, og fotografere dragterne til en offentlig database. Dragterne vil så blive omhyggeligt opmålt, beskrevet og fotograferet.

Nyt fra Ældsterådet *Ved Lars Brock Andersen*

Siden sidste menighedsblad har Ældsterådet afholdt fire ordinære møder.

Synode 2023

Sissel Madsen har meddelt at hun ikke kan deltage i synoden i Herrnhut 23. – 25. juni 2023. Som stedfortræder for Sissel deltager Anna Blenner Svennesen.

Christinero

Gennem længere tid har der været arbejdet på at opnå fondsstøtte til at renovere og delvist tilbageføre det romantiske haveanlæg i Christinero med udgangspunkt i en projektbeskrivelse af landskabsarkitekt Chalotte Skibsted. I den forbindelse ansøgte Brødremenigheden tidligere på året Kolding Kommune om tilskud til renoveringsprojektet. I lyset af den aktuelle situation, var Kolding kommune for nuværende ikke i stand til at yde tilskud. Det skal dog ikke umiddelbart forstås som et endeligt afslag.

Jubilæum 2023

Den 1. april 2023 er det 250 år siden at grundstenene til de første fire huse i Christiansfeld blev lagt, og det skal fejres.

Ældsterådet har i samarbejde med UNESCO-administrationen ved Museum Kolding og Klassisk Christiansfeld planlagt en række aktiviteter fra 1. april 2023 og året ud. Programmet er ikke fuldstændig fastlagt men

kommer i hovedtrækkene til at indeholde følgende elementer:

Fester:

1. april - byens grundlæggelse. Vandring fra Chrisitinerø til Kirkepladsen, markering ved første hus, Prætorius' og Briants' huse (der alle blev grundlagt 1. april). Kort andagt ved første hus, derefter videre til Prætorius Torv med Hotellet der, som det fjerde hus, blev grundlagt 1. april 1773. Afsluttende fejring på "rejsegilde manér" på Prætorius Torv
13. august Stiftelsesfest med inviterede gæster fra nær og fjern, festgudstjeneste, musik og folkefest.

Musik:

Der planlægges en spændende musikbegivenhed eller koncert ca. 1 gang om måneden fra april og året ud. Der satses på et meget varieret musikudbud, så der er noget for enhver smag (programmet er næsten på plads).

Udstillinger:

Jubilæumsudstilling om grundlæggelsen af byen og livet i Christiansfeld i de første ca. 50 år. Udstillingen er et samarbejde mellem Brødremenighedens Museum og Museum Kolding. Udstillingen vises i Søstrehusets multisal fra slutningen af maj.

Nyophængning af malerier af Jeppe Madsen Ohlsen i Søstrehusets første korsal (den nuværende musikudstilling).

Jubilæumsbog:

På foranledning af Brødremenigheden i samarbejde med Museum Kolding Christiansfeld udgives der en jubilæumsbog, hvor en række forfattere og forskere behandler forskellige emner omkring Christiansfelds grundlæggelse og livet i byen. Jubilæumsbogen udgives på Århus Universitets Forlag.

Ud over de nævnte eksempler vil tilbagevendende arrangementer som Håndværkets Dag og Kulturarvsmånedens givetvis få et særligt jubilæumspræg i 2023. Muligvis vil der blive flere aktiviteter, der markerer jubilæet. Ældsterådet har ladet fremstille et officielt logo som vil binde de forskellige aktiviteter hen over året sammen til en samlet fejring af Christiansfelds 250-års jubilæum.



*Logo lavet af
Lars Brock Andersen og søn*

Museumsprojektet

Efter mange forberedelser er det praktiske arbejde med restaureringen af Enkehusets vest fløj kommet i gang. Første skridt er, at sikre og reparere husets fundamenter, og at etablere dræn omkring soklen for at forhindre, at der trækker fugt op i ydermurene. Ved arbejdet med soklen er der kommet flere interessante

ting frem, bl.a. er det tydeligt at jordniveauet langs bygningens syd- og vest facader oprindeligt har været betydeligt lavere end i dag. Ved mellemgangen mellem enkehusets to fløje, er der fundet oprindelig pigstensbelægning næsten en meter under nuværende niveau.

Brødremenighedens hotel

Sammen med honningkagebageriet er Brødremenighedens Hotel den sidste af Christiansfeldts traditionelle erhvervsvirksomheder der stadig ejes af Brødremenigheden. Begge virksomheder har igennem mange år været bortforpagtet, og har således ikke som sådan været drevet af menigheden selv. 1. oktober overtog menigheden imidlertid atter driften af hotellet. Den tidligere forpagter er fortsat på hotellet, hvor han er at finde i køkkenet, hvor han står for drift og produktion af hotellets gode mad sammen med det øvrige køkkenpersonale.

I forbindelse med overtagelsen af driften er der blevet ansat en administrator, som sammen med det øvrige personale skal forestå koordination af den daglige drift.

Ældsterådet fornemmer overtagelsen er forløbet planmæssigt og ser optimistisk på fremtiden. Vi ser frem til at modtage mange nye gæster i hotellet og i restauranten.

Drift

Ud over løbende istandsættelse og udbedringer på bygninger og lejligheder, er der blevet udført et meget tiltrængt istandsættelsesarbejde på det fredede klassicistiske havehus i haven øst for alléen til Gudsageren.

BDM - nyt

Hvad skal vi med menigheden eller kirken?

De fleste står af hvis menigheden eller kirken bliver for selvrefererende. Selv stod jeg i min tid som teologistuderende som regel af i polariserende kirkepolitiske diskussioner. Hver sin lyst, tænkte jeg. Ikke dermed sagt, at jeg ikke har meninger. Jeg har hørt om begrebet "ira theologica" (teologisk raseri) og det er mig ikke altid helt fremmed. Ikke desto mindre synes jeg det er godt med afdæmpende strategier, som for eksempel diplomatisk sprog, bevidsthed om kontekst og fortolkningsvidenskab ("hermeneutik") og en etisk bevidsthed om, at vi er alle mennesker, at vi alle skal kunne være her og den fulde sandhed kender ingen (endnu).

Men et åbende spørgsmål midt i alle forskelligheder synes jeg er disse: "Hvad skal vi med kirken?" "Hvorfor er vi her?" Det hænger sammen med: "Hvad er kirken overhovedet for noget?" Her er mine tanker om det, og de er ikke specielt originale.

Kirken er et fællesskab i forlængelse af de første Jesu disciple

Ligesom dem, vil vi gerne følge Jesus. Det drejer sig om at have Jesus som vejleder, ven, mester. Det handler om at vi endda vil tilbede ham og bede til ham, fordi vi tror han er Gud, som blev menneske, Guds søn, en person i den treenige Gud.

Ligesom de første disciple, så er også vi sendt af Faderen og Sønnen og har modtaget Helligånden: "Jesus sagde igen til dem: »Fred være med jer! Som Faderen har udsendt mig, sender jeg også jer.« Da han havde sagt det, blæste han ånde i dem og sagde: »Modtag Helligånden!« (John 20.21-22) At være sendt er grundlæggende hvad mission drejer sig om. Vi er ikke kirke eller missionselskab på eget initiativ. Vi ser vores eksistens i forlængelse af de forudgående sendelser; Guds sendelse af sin Søn, Faderens og Sønnens sendelse af Helligånden og hans disciple, hvilket også inkluderer os.

Hvad er kirken sendt med og for?

I princippet er vi sendt med det samme som Jesus var sendt med: nemlig evangeliet (de gode nyheder) om, at Guds rige er kommet nær i Jesus. Guds rige er den tilstand der indtræffer når den lovede Messias, freds-

konge, slipper til. Ting bliver bedre. Sygdom ændres til lægedom. Fjendskab bliver til forsoning. Fra død opstår liv. Fanger og slaver sættes fri. I stedet for straf kommer der tilgivelse og frifindelse. Alt dette så vi ske rundt Jesus, og ved hans stedfortrædende død på korset blev det endegyldige offer til en evigt gyldigt ny situation for alt det skabte: Det er fuldbragt, fra nu af er freden mellem Gud og skaberværk genoprettet. Den begivenhed har inspireret et underligt afklaret motto i Brødrekirken: Lammet har sejret, med andre ord, lad os glæde os over det og ikke bekymre os om hvorvidt Gud er stærk nok til at klare alt. Denne tro sætter os fri til et konstruktivt projekt; Lad os følge ham. Ikke alene, men som fællesskab.

Kirken og menigheden er altså sendt med evangeliet om Guds rige og alt det indebærer. Vi er sendt af fredskongen ikke for at herske, men for at tjene, ligesom ham, vi følger: ”Menneskesønnen er ikke kommet for at lade sig tjene, men for selv at tjene og give sit liv som løsesum for mange.” Mt 20:28

Hvordan bærer kirken vidnesbyrd om Jesus Kristus?

Er det nok af fejre gudstjenester, eller er vi nødt til at starte diakonale initiativer, spørger nogen sig. I et dansk samfund hvor velfærdsstaten i stor grad har overtaget kirkens diakoni, så kan man komme i vildrede. Men man kan også tænke at enhver gudstjeneste er et vidnesbyrd om Kristus, ja, bare kirkebygningen i sig selv er et vidnesbyrd. Dog er det vel først i møde med ”de levende stene” (1 Peter 2.5) at man kan vide om kirkens liv tilhører en forgangen tid eller overlever også i dag. Til alle tider har evangeliets troværdighed vokset når det har fået krop i form af handlinger, så måske er det sundt at tænke over hvilke handlinger kirken kan gøre i dag for at minde verden om hvem Jesus er.

Samtidigt er der i dag en stigende bevidsthed om, at ord ikke kun er ord, men handlinger som på konstruktivt vis kan være medskaber af virkeligheden. Guds virkelighed eksisterer uden ord, men ord udvider og fortolker og skaber virkelighed, så kirkens forkyndelse bør prioriteres, fornyes og berige også udenfor kirkens mure. Jesu vidnesbyrd om gudsrigets virkelighed var holistisk, hvor handlinger viste og skabte mens ord fortolkede og skabte.

Kirkernes samlede vidnesbyrd i verden

Heldigvis er der mange kirker i verden, og det samlede vidnesbyrd giver et Kristuslignende aftryk, synligt for dem, der åbner sine øjne. Konkluderende anser jeg disse ord som et lille bidrag til tænkningen omkring missional eklesiologi, nemlig idéen om hvordan kirken i sin natur og sit væsen skal være og er en central deltager i Guds mission i verden. Den mission bidrager til at bringe Guds rige nærmere og den minder om Jesus fordi dens samlede aftryk til en vis grad ligner på Ham.

Generalsekretær Arngeir Langås

Hansine Hinz Fogdal *fortsættelse fra sidste nummer*

Missionær Zucker fulgte det gamle, trætte ægtepar på vej, og det tog fire dage for ham at nå tilbage til Lichtenau medbringende godset fra skibet. Blandt disse ting var Hansines tredje udstyr.

Det sidste skib i 1896 afgik fra Grønland den 17. oktober. Hansine og hendes mand sendte 45 breve af sted foruden en lille kasse med gode, grønlandske sjældenheder til hendes far, men disse ting nåede aldrig frem, for skibet, "Castor" forsvandt, og ingen kender stedet, hvor det forliste. Om bord var foruden kaptajnen og mandskabet en dansk embedsmand, samt en moder med tre børn, som skulle på besøg i Danmark.

Den ene ulykke efter den anden ramte i løbet af tre år den danske søhandel. På "Polarstjernen", som afløste "Hvidbjørnen" udbrød der brand, så mandskabet måtte forlade skibet og ty ind til Shetlandsøerne. Tre andre skibe blev forsinket af isen, og det ene af dem, som havde en del tøj og gaver med til Hansine Hintz nåede først frem efter hendes død.

Den 10. oktober 1896 fødte Hansine Hintz en lille sund pige. Fru Riegel fra nabostationen var kommet aftenen før for at gå til hånde og hjælpe med arbejdet, til den unge moder blev rask. Alt gik godt, og glæden over den lille skat var stor, men den fjerde dag fik Hansine feber. Der blev sendt bud til Julianehåb efter en læge, men hospitalslægen måtte nøjes med at ordinere noget medicin, da han ikke kunne være borte fra hospitalet, og isen kunne på den tid af året lægge hindringer i vejen, når han skulle tilbage.

Næste dag havde patienten det lidt bedre, så der var håb om, hun kunne blive rask.

Selv var Hansine dog overbevist om, at hun snart skulle dø, og når hun og hendes mand talte sammen, mærkedes det, at hendes store kærlighed til mand og barn gjorde det svært for hende at tage afsked med livet. Dog kun en kort tid, for da hendes mand med blødende hjerte talte til hende om Guds kærlighed og på hendes bøn havde knælet ved sengen og bedt en inderlig bøn til Gud, vendte den faste, barnlige tro tilbage, og Hansine kunne sige, som hun så tit havde sagt: ”Guds vilje ske!” ”Gud vil være din trøster,” sagde hun til sin mand. Derefter blev der kaldt på fru Rigel, og deres lille datter blev overgivet i hendes varetægt. Da de spurgte hende, hvad den lille pige skulle hedde, svarede hun, at hun gerne ville have hende opkaldt efter sig.

Tjenestefolkene blev kaldt ind, og Hansine bad sin mand om at læse Davids 23. salme, men han blev så bevæget, at pastor Zucker måtte fortsætte. Så sang de nogle salmer, som hun også tog del i, og stille fortsatte hun: ”Her er en synder, som alene ved lammets blod en indgang fandt.”

Derefter bad hun om at få sin lille pige op til sig, hun kyssede hende flere gange og sagde nogle dybt rørende ord til hende. Hendes mand syntes i flere måneder efter, at hans hjerte ville briste, når han tænkte derpå.

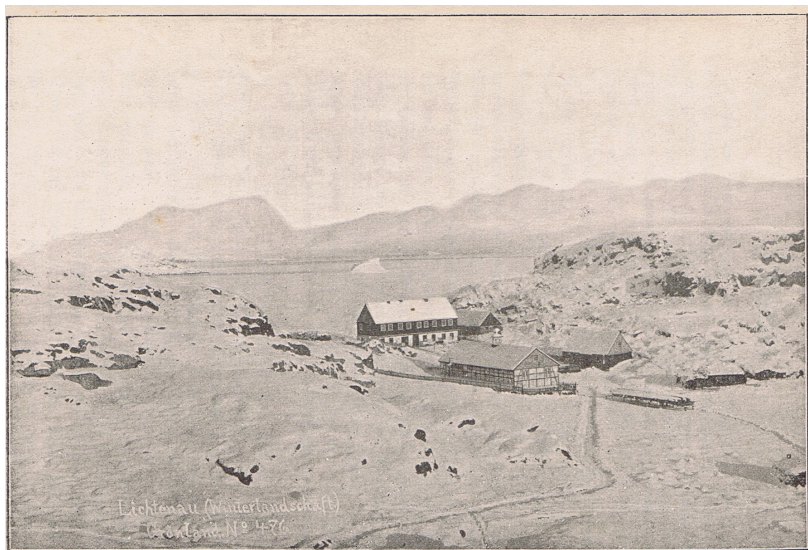
Efter at have hvilet lidt bad hun tjenerne om at komme hen til sengen, så hun kunne sige farvel til dem. Hun syntes hun havde gjort så lidt for dem i den korte tid, hun havde været hos dem, men hun havde lært at elske dem og det inuitiske folk og håbede at møde dem hos Gud. Pastor Hintz var tolk, og dybt rørt trykkede de ærlige kvinder den hånd, som blev rakt ud imod dem. Da de forlod værelset, græd de meget, og de sagde: ”Hendes kærlighed til os var meget stor.”

Hansine gav sin mand mange kærlige ord, og han fik mange kærlige meddelelser, som han skulle bringe videre til slægt og venner. Derefter lå hun stille hen uden at sige noget. Hun var klar over, livet snart var forbi, men de omkringstående havde endnu et lille håb, da feberen var gået ned henimod aften.

Pastor Hintz, der havde haft flere søvnløse nætter, prøvede på at få lidt hvile i det samme værelse, mens pastor Zucker påtog sig at våge. Klokken tre blev Hintz vækket, da der var indtrådt en forandring hos den syge. Hansine var ved fuld bevidsthed, men kunne ikke tale mere. Hun så

uafbrudt kærligt på sin mand, foldede sine hænder, og efter at pastor Zucker havde lyst velsignelsen over den døende kvinde og de med bristende stemmer havde sunget en salme og bedt en bøn, knælede Johannes Hintz ved sin elskede hustrus seng, og med hans hænder foldede over hendes fløj Hansine Hintz' sjæl bort til den frelser hun havde viet hele sit liv til. En tro tjenerinde var gået ind til sin herres glæde den 18. oktober 1896 klokken 5 om morgenen.

Den 20. oktober kom pastor Riegels fra Iglorpait, og den 22. blev den lille pige døbt og fik sin mors navn Hansine Christine Hintz. Derefter bar otte inuitter båren til graven.



Missionsstation Lichtenau (Grønland).

Missionsstationen i Lichtenau

Kort efter begravelsen rejste hr. og fru Riegel tilbage med deres lille plejebarn, og efter en trættende rejse nåede de gennem is og tåge til Iglorpait samme aften.

Johannes Hintz sørgede dybt, men erfarede mere og mere sandheden af sin hustrus ord: "Gud vil være din tilflugt, han vil trøste dig." Han følte, han ved sit savn var kommet Gud mere nær.

For Hansines familie og venner kom budskabet om hendes død som et frygteligt slag, og alle, som havde kendt og elsket hende, sørgede dybt. Hendes medarbejdere i missionsarbejdet skrev: ”Hansine Hintz var med sin kærlige, blide og opofrende karakter velegnet til det arbejde, hun var kaldet til, og både vi og inuitterne føler savnet meget.”

Lille Hansine trivedes i begyndelsen godt ved fru Riegels kærlige pleje, men da mælken i Iglorpait efter to måneders forløb slap op, måtte de have mælk fra Lichtenau to eller tre gange om ugen, indtil de i januar fik en ged sendt med båden.

Pastor Hintz besøgte sin lille datter tre gange i vinterens løb, men da foråret kom, begyndte hun at sygne hen, og den 7. juli 1897 døde hun i Iglorpait. To dage senere blev hun begravet ved siden af sin moder på den lille kirkegård i Lichtenau.

Käte Thomsen

Levnedsløb: *Christine Petterson*

Levnedsløbet (Lebenslauf) og dens beskrivelse af de enkelte medlemmers liv, vækkelse, omvendelse og død er, som bekendt, en af de helt centrale tekstgrupper i ethvert Brødremenighedsarkiv. Det er en tradition der kan spores tilbage til 1747, da grev Zinzendorf pålagde at oplæse den afdødes erindringer ved en forsamling på begravelsesdagen for at ønske sjælen farvel. Oftest er en del af indholdet skrevet af den afdøde, og det bliver så suppleret af ens kor-søskende, eller familiemedlemmer. Der er også en del tilfælde, hvor vedkommende intet har efterladt, og så bliver levnedsløbet skrevet af ens efterladte på baggrund af historier, som de har hørt. Nogle levnedsløb er temmelig lange (over seks sider), mens andre er meget korte, en note eller en halv side. Den mest almindelige type af de europæiske og nordamerikanske levnedsløb begynder med at notere, . hvor og hvornår personen blev født, og fortsætter derefter med at beskrive personens færd, uddannelse, vækkelse, omvendelse, liv i samfundet, ægteskab, børn osv. Det vigtigste er altid, hvornår og hvordan personen mødte Frelseren og blev medlem af menigheden.

I dette levnedsløb er det måske overraskende at der ikke står noget om Hansines senere liv, som det er blevet udfoldet her i bladet. Det eneste tidsrum vi hører om, er hendes vækkelse og ankomst til menigheden.

Hun er ikke engang blevet medlem endnu. Desværre er der ingen der har færdiggjort levnedsløbet efter hendes død, men heldigvis har vi en masse oplysninger andet steds fra.



Kirkegården i Lichtenau



Lille Hansines gravsten

Levnedsløb for Hansine Christine Fogdal.

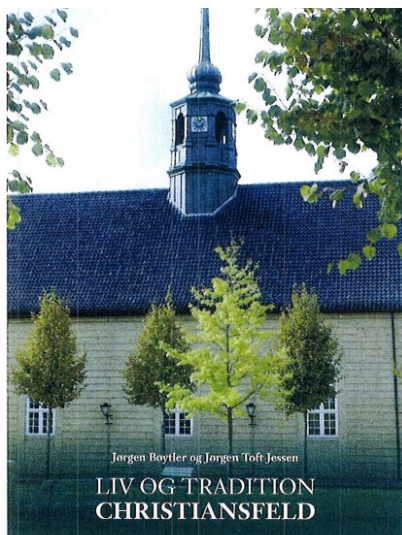
Jeg blev født den 25. juni 1867 i Brabeck, Aller sogn, hvor mine forældre har en gård. Fra min tidligste barndom blev jeg undervist i kristendom, men jeg var meget ligegyldig over for min trofaste frelser, for jeg kendte ikke mit onde og stolte hjerte, men jeg troede, at hvis Herren ville kalde mig bort, ville han også tage imod mig i nåde. Jeg blev konfirmeret den 2. april 1882, men jeg fik heller ikke derfra noget indtryk. Kort efter min konfirmation kom jeg i tjeneste ikke langt fra mit hjem, jeg levede blandt denne verdens børn, ikke som dem, der lever i store synde, men heller ikke som et Guds barn. Men den trofaste Frelser blev ikke træt af at følge mig, indtil han til sidst blev mig så stærk, da jeg omkring tre år efter min konfirmation hørte en prædiken om ordet Math 9 V. 12. Da indså jeg for første gang, at jeg ville være fortabt, hvis jeg ikke havde en frelser, som kunne redde mig fra døden.

Men det lykkedes ikke straks Frelseren at gøre mig til Guds barn, først efter et stykke tid, da jeg indså, at jeg var en fortabt synder, kaldte jeg til min Gud om nåde, og han forbarmede sig over mig og tog imod mig, og så kunne jeg tro, at alle mine synde var tilgivet for Jesu skyld, og jeg kunne takke min Frelser for hans trofasthed og nåde over for mig, og han

var med mig og førte mig på en sådan måde, at jeg kom her til Christiansfeld nogle år senere, det takker jeg ham for, og jeg kan ikke takke ham nok, min trofaste Frelser, som ikke er blevet træt af mig. Selv om det nogle gange er svært for mig, og jeg har svært ved at tro, at jeg stadig er i nåde, fordi jeg stadig må se så mange syndige ting i mig selv, er han stadig den samme trofaste Gud, som altid tager imod mig på ny, når jeg kalder på ham, og jeg må skamme mig over min vantro. Jeg har ofte fundet velsignelse i menighedens forsamlinger, og nu ønsker jeg at blive medlem af den, og jeg tror også, at det er Herrens vilje med mig, Jeg overlader mig nu helt og holdent i hans trofaste hånd og beder ham om, at han altid vil være med mig, at jeg må forblive trofast mod ham, indtil han kalder mig hjem.

Men her er det stadig min lod at ville følge ham, og mit eneste mål er at behage ham, og her venter jeg med inderlig længsel på, at han vil modtage mig i det øverste rige. *Christina Petterson*

Julegave ide



CHRISTIANSFELD - LIV OG TRADITION

Af Jørgen Bøytler og Jørgen Toft-Jessen. Udgivet af forfatterne i 2022. Stift bind, 216 sider, velillustreret. Pris: 350,00 kr.

Suppedas i Duetten

Der serveres frisk kogt mættende suppe i Duetten på følgende dage:

Tirsdag d. 17. Januar

Tirsdag d. 21. Februar

Onsdag d. 22. Marts

Maden sættes på bordet kl 17.30

Der serveres kaffe og snak fra kl.15.30.

Tilmelding på lister ved kirkedøren eller på 30 26 22 76, Anne-Marie.

Kirkefrokost

Ingen kirkefrokost i 1. kvartal 2023

Kirkelige meddelelser

Dåb:

Den 20. november bar Sr. Signe de Taeje og Morten Møller Knudsen deres lille pige Edith Møller de Taeje til den hellige dåb.

Optagelse:

Den 20. november blev Henning Bjerre optaget som medlem af Brødre-menigheden.

Indsamlede midler gennem kollekter:

Ved redaktionens slutning var der siden sidste blads udgivelse indkommet til:

Menighedens arbejde i Christiansfeld	2.054,00 kr.
Brødre-menighedens Danske Mission	3.741,00 kr.
Bibelselskabet	884,50 kr.

Vi takker på modtagernes vegne for jeres gaver.

Menighedsmøde i Duetten

Tirsdag den 7. marts klokken 19.30.

Unitets Bedevagt fredag den 31. marts.

Christiansfeld menighed står for 6 timer fordelt over hele døgnet

Se mere side 4

Kvindernes Internationale Bededag

fredag d.3. marts kl.14.30 kaffe og kl. 16.00 gudstjeneste

Se mere side 3

Morgensang og bøn hver fredag klokken 9.00 i Korsalen.

Velkommen til alle! Benyt elevatorindgang. *Else Marie Larsen*

Evangelisk Alliances Bedeuge 09. - 13. januar

Mandag Brødremenighedens kirke	kl. 19.00
Tirsdag Tyrstrup Kirke (Kirken eller Sognehuset	kl. 19.00
Onsdag og torsdag IMPuls-fællesskabet i Sognehuset	kl. 19.00
Fredag Udfordringen/Morgenstjernen	kl. 19.00

Alle er velkomne

Sykreds 1. kvartal 2023

23. februar Svend Aage Jacobsen fortæller om Polykarps martyrium.
 03. marts Kvindernes Internationale Bededag se annoncering.
 09. marts Karin Mogensen fortæller om sin interesse for at male m.v.
 23. marts Nyt fra BDM v/Arngeir Langaas.

Sykredsen samles Lindegade 26, klokken 15.00 de nævnte dage og vi er færdige igen kl.16.30.

Alle er velkomne, vi får kaffe og kage, synger et par sange og lytter til oplægget.

Matiné med Juliane Ilgner

28. januar klokken 11.00 Matiné i Korsalen
 25. marts klokken 11.00 Matiné i Kirken

Koncerter i 1. kvartal 2023

17. januar kl. 19.30 Koncert Klassisk Christiansfeld *Korsal*
 Folkekons med dejlig folkemusik
 07. februar kl. 19.30 Koncert Klassisk Christiansfeld *Korsal*
 Erik Sørensen Trio
 14. marts kl. 19.30 Koncert Klassisk Christiansfeld *Korsal*
 Duo Classic

Ansgar gudstjeneste i Haderslev Stift

22. januar kl. 16.00 i Sankt Marie Kirke, Mariegade 8, Haderslev
 Det er en gudstjeneste, hvortil de forskellige kirkesamfund i stiftet er inviteret.

Måned:	Dato:	Dag:	Tid:	Sted:	Tjeneste:	Tekst:	Prest:
Januar	08.	1. sønd. e. Helligtrek.	10.30	Store sal	Guds tjeneste / Nadver	Luk. 2,41-52	J. Bøytler
	09.	Mandag	19.30	Lille sal	Bedeuqe		
	15.	2. sønd. e. Helligtrek.	10.30	Store sal	Guds tjeneste	Joh. 2,1-11	J. Markussen
	22.	3. sønd. e. Helligtrek.	10.30	Store sal	Guds tjeneste	Matt. 8,1-13	J. Bøytler
	29.	Sidste s.e. Helligtrek.	10.30	Store sal	Guds tjeneste / Kirkekaffe	Matt. 17,1-9	J. Bøytler
Februar	05.	Septuagesima	10.30	Store sal	Guds tjeneste	Matt. 20,1-16	K. Knudsen
	12.	Seksagesima	10.30	Store sal	Guds tjeneste / Nadver	Mark. 4,1-20	J. Bøytler
	19.	Fastelavn	10.30	Store sal	Guds tjeneste	Matt. 3,13-17	J. Bøytler
	26.	1. sønd. i fasten	10.30	Store sal	Guds tjeneste / Kirkekaffe	Matt. 4,1-11	K. Grøn
Marts	05.	2. sønd. i fasten	10.30	Store sal	Guds tjeneste	Matt. 15,21-28	J. Bøytler
	12.	3. sønd. i fasten	10.30	Store sal	Guds tjeneste / Nadver	Luk. 11,14-28	J. Bøytler
	19.	Midfaste	10.30	Store sal	Guds tjeneste	Joh. 6, 1-15	J. Bøytler
	26.	Marie bebudelses dag	10.30	Tyrstrup	Fælles Guds tjeneste	Luk. 1, 26-38	J. Bøytler